

Records

Josep de Martín Anastasio

3r ESO

Col·legi Parroquial Don José Lluch, Alboraya (València)

-¡Papaaaaaaa! Mamaaaaaaa! - i per si no fos prou en els dos crits que havia pegat, deixant-se mig pulmó, Pep tornà a cridar - A dinaaaaaar!

Tothom començà a alçar-se dels seus respectius seients, com si ho feren a càmera lenta, i quant el meu oncle Vicent s'adonà que alguns els costava més fer cas, afegí:

-Va, que ja ho sabeu: «a la taula i al llit... al primer crit»

-Això, això, feu cas a l'oncle i vinga, a dinar que la paella gelà no val res – al sentir la veu del meu iaio Sento la resta de la família ni es plantejà dur-li la contra i s'alçaren com si tingueren un moll al cul.

En quant la família va arribar a la taula començaren les guerres per la posició més avantatjosa per menjar la paella, el més ràpid, com sempre, el meu oncle Vicent, que trobava la manera d'agafar el millor lloc, encara que ningú tindria mai el millor lloc. Eixe era el del meu iaio Sento. Presidint taula i menjant de la paella directament, no es podia demanar més.

La veritat és que eixa posició avantatjosa era el reconeixement més xicotet que podien fer-li. Mon iaio havia treballat durant molts anys a un restaurant al costat de la platja, en el *Balandret*, un lloc molt fanfarró i amb molt de prestigi, a més d'estar al mateix passeig de *Neptú*, que segons diuen és el millor carrer per a tindre un restaurant a la Malva-Rosa. Ell va ser el primer cuiner del torn de la nit durant molts anys fins que li arribà l'hora de la jubilació i no tingué més remei que deixar de treballar en el que més i millor havia fet durant la seua vida.

-Xe, espavilat, eixa cuixa està a la meua banda! - era impossible que els menjadors de la paella no discutiren per quelcom cosa, qualsevol minúcia podia convertir-se en segons en una autèntica batalla campal, això formava part del mateix encant de menjar a la paella.

-Va, xiquets, tranquil·litat i bons aliments, que mentre vosaltres discutiu jo vaig fent camí – i acabava la seua reflexió amb una riallada enorme i ficant-se un bon tros de carn a la boca.

La veritat és que mon iaio és la canya, mon pare em contà una vegada que els inspectors de *Michelin* estigueren al restaurant investigant per veure si li donaven una estrella, però resulta que a la cuina li sobraven motius per a tindre, no una sinó fins a dues estrelles, però el que passà és que el restaurant no gaudia de prou recursos per a donar-li-les. No tenia places d'aparcament i la relació entre els metres quadrats i el nombre de gent que podia menjar allí no donava la mitjana necessària per a aconseguir-la i no sé què criteris més. Així que no aconseguiren la maleïda estrella, encara que mon iaio fos el millor cuiner del món. La vida de vegades no és justa.

-Cunyat, com tornes a agafar un altre tros de carxofa no sé el que et faig. - i per si no fos prou l'avís, li ensenyà el ganivet amb gest amenaçant.

-Sou pitjor que els *nanos*, vos separaré, com si fóreu xiquets de bolquers – i una altra rialla enorme, seguida d'un altre tros de carn a la panxa.

I d'aquesta manera continuava el dinar, gaudint d'una paella feta per un home capaç d'obtenir una o dues estrelles *Michelin* i també, per què no, de les tensions habituals en qualsevol família normal, que es reuneix els diumenges.

Encara se'n recordava Pep de quan celebraren el seixanta aniversari del iaio dinant, no cal dir-ho, a la seua segona casa el restaurant *Balandret*. El dinar el preparà ell, però a l'hora de dinar, deixà la cuina a càrrec del seu segon i de la resta de l'equip. Reservaren tota la sala principal a ells, encara que jo haguera demanat una i mil vegades que ens deixaren estar a la terrassa, ja que si ens deixaven estar allí, també haurien de deixar-nos gaudir de la sorra de la platja i, qui sap? Tant de bo podria ser que també ens deixaren banyar a la mar. Però a la fi no hi hagué res a fer i després de repetir, un munt de vegades, que el millor lloc de tot el restaurant era eixa sala, que estava molt ben decorada, que si sí que si no ... tot el tema acabà amb una frase molt típica de ma mare que utilitzava en prou ocasions, el tema donava igual i el resultat sempre era el mateix. La idea era només canviar el gènere de la paraula per la qual estàvem discutint i en eixe xicotet canvi ja hi havia prou. El tema estava mort. I ma mare ho deixà molt clar:

-Quina terrassa ni quina *terrasso*? Ens quedem dins i au – punt final.

-Val mare – volguera o no, el tema ja estava acabat.

La veritat és que ara després d'observar-ho amb distància he de reconèixer en humilitat que la sala era impressionant. El primer que veies i a on se te n'anaven els ulls era a una espècie de gàbia que estava plena de botiges, era una decoració prou curiosa, però a la vegada quedava bonic. També era molt bonic el relleu en blanc sobre la paret d'un xiquet jugant en un vaixell a la platja. I un altre aspecte que també m'agradava molt era l'olor, una barreja de perfums a menjar, olor de la mar, platja i dies de festa. No sabia com definir millor eixes fragàncies, però el ben cert és que eixa era l'olor que s'apreciava.

Menjarem una barbaritat, i per damunt de tot el millor era el sabor de cada plat, perquè la veritat és que a mi l'aspecte que li feien al menjar no m'agradava gens, encara que els majors no veuen de lloar el bon acabat que tenen uns plats o l'impressionant aspecte d'aquell, a mi el que més m'agradà eren els sabors.

Mon iaio abans d'anar-hi al dinar estigué tota una vesprada de diumenge aclarint-me com havia de paladejar cada cosa. Segons em digué calia pegar-li voltes dins de la boca fins que tinguera clar que eixe menjar ja m'havia donat tot el seu aroma, tot el seu sabor, en paraules de mon iaio, tot el seu esperit. Dit així sonava un poquet a pel·lícula de ciència-ficció, on apareixen marcians i extraterrestres de tot tipus. Però una vegada feies el que deia t'adonaves que el menjar era més que alimentar la panxa, també era donar-li vida a l'esperit. Gaudies més de cada plat i senties més cada món. Era una altra manera d'entendre l'art de la cuina.

La veritat és que va ser un d'eixos dies que es recorden molt de temps després, un d'eixos dies que a la mínima ixen a la conversa. En eixos moments és on t'adones de la importància de la família i de mantenir una certa relació entre tots. Quan ho tens no te n'adones, però si ho perds sí que ho valores.

I mentre discutien per veure qui tenia dret d'una ala de pollastre que havia aparegut baix de l'arròs, mon iaio em va dir:

-Pep acosta'm aquell plàtan que no arribe – i em senyala prop del pitxer de l'aigua.

-Quin plàtan, iaio? - li preguntí al no veure cap a la taula – ací només hi ha taronges, albercocs i pomes, però cap plàtan que jo veja. Què vols?

-A veure, Pep? Què no veus el que et dic? Si és un bou, et topa.

Jo no sabia on ficar-me, primer vaig pensar que es tractava d'una broma del meu iaio, però ell no era molt de fer bromes. Li torní a preguntar intentant mantenir la calma.

-Iaio jo no veig cap plàtan a la taula, ho sent molt però crec que no t'entenc. Potser vols dir una altra cosa. No? - i el vaig mirar en cara de no haver trencat mai un plat. Pregant perquè aquest dilema tinguera una solució ràpida.

El iaio Sento alçà la veu i mirant-me als ulls mig enfadat i mig espantat pel que estava passant torna a assenyalar i a dir-me.

-Pep no és tan difícil el que t'estic demanant. Només vull un plàtan per a beure – i per si no era prou estranya la situació, va afegir – que tinc set.

En eixe precís moment es creà un silenci brutal a la taula i tothom mirà al iaio i després a mi, com si açò fora una estranya broma entre iaio i nét i a la fi tots ens riguérem. El iaio em mirava en ulls suplicants demanant-me amb la seua ànima que era jo el que s'enganyava i no ell. Mon pare, el fill major de tots els germans, va ser el primer a reaccionar i senyalant el basquet de la fruita li preguntà a son pare:

-Quina fruita vols, Sento? - era curiós però mon pare parlava com si per desgràcia haguera confirmat un dubte que duia damunt durant prou de temps. Mirà al iaio als ulls i assenyala al basquet de les fruites – quina fruita vols Sento? És alguna d'aquestes? - i una a una assenyala els tres tipus que hi havia.

Mon iaio negà en el cap cada vegada que mon pare assenyala cada una dels peces. Per això, tots es quedaren petrificats mirant a mon pare i confiant que a la fi trobara una solució. Juraria que vaig veure una xicoteta tremolor en mon pare quant, molt a poc a poc, menejà el braç fins que el seu dit acabà assenyala el pitxer de l'aigua. Mon pare sospirà i en els ulls mirant la taula em digué, en una immensa tristor a la veu:

-Pep, per favor dóna-li aigua al iaio Sento.

Jo no sabia que fer, no era capaç de dir-li al meu cos que es moguera, però gràcies a Déu ma mare estava prop de mi i tingué els reflexos de complir l'ordre de mon pare. Li ficà l'aigua al iaio, amb molt d'afecte. La resta del dinar va ser com un funeral. Ningú alçà la veu ni un poquet, no hi haguera més discussions pel menjar ni per altres motius i els majors estigueren quasi tota la vesprada parlant entre ells en veu baixa. S'anaren tots en quan pogueren. I quedaren d'acord en dur al iaio al metge el dilluns següent.

En tornar del centre de salut, mon pare ens cridà al menjador, ens feu seure i ens explicà amb molta tranquil·litat la nova situació del iaio.

-Xics, el metge ha de fer-li proves al iaio. Una prova que es diu *neuroimatges* que consisteix a fer una sèrie de fotos al cervell i veure si té *alzheimer*. Vos ho torne a dir per si de cas no m'heu entés bé. No està confirmat, però si ho confirmen, el iaio anirà patint certs símptomes que en el full que ens ha donat el metge diu que poden ser confusió mental, per exemple que no sàpiga qui sou o on està. També, aquests tipus de malalts, poden ser irritables i inclús arribar a agredir a algú, encara que el iaio dubtem que ho fera, la malaltia sí que pot arribar a influir-li fins a eixe punt - mentre mon pare ens explicava tot açò intentant mantenir la calma, se li notava que estava a punt de plorar, tenia els ulls rojos com a mangranes, però clar és normal perquè estava parlant de son pare – el metge també ens ha explicat que la malaltia també pot produir trastorns del llenguatge, que és el que li passà al iaio el diumenge passat, pot ser també que patisca pèrdua de la memòria a

curt termini i si tot va a pitjor aïllar-se de tothom. Si algú veu que el iaio està trist feu el possible per acompanyar-lo i no deixar-lo soles – mon pare agafà aire abans de continuar – vos ho torne a dir, encara no està confirmat, però si ho confirmen, no vull enganyar-vos– tornà a agafar aire i digué amb molt de pesar - el fi sempre és la mort prematura del pacient.

Mon pare se n'anà del menjador amb els ulls plens de llàgrimes, mentre ma mare ens consolava a tots. Com jo era el major dels germans, amb els meus 21 anys acabats de complir era, per una banda el que millor podia dur aquesta situació, ja que era el que més temps havia compartit amb el iaio, però per l'altra banda, també pel mateix motiu era el que més entenia la gravetat d'allò què ens acabaven de comunicar.

Esperarem amb molta inquietud la data de les proves. El dia que li les feren, mon iaio no volgué que l'acompanyara ningú més que mon pare, encara que jo ja havia dit que volia anar i estar allí. En efecte, els resultats ens confirmaren el pitjor. Mon iaio Sento tenia *Alzheimer*.

La veritat és que a tota la família ens constà d'assimilar la nova situació, encara que la bona salut general del iaio ens donava molta tranquil·litat i ens feia creure que tal vegada els metges s'havien enganyat. Però de tant en tant, el iaio ens demanava coses estranyes o bé ens parlava de gent que feia molt de temps que havia mort i també li notaves que li costava recordar el nom d'algun veí en què no tenia molta relació però que deuria saber perfectament.

El temps fica cada cosa al seu lloc i també ens fica a nosaltres, encara que no volguérem reconèixer-ho el nostre iaio s'estava apagant ràpidament. Jo no parava d'observar-lo i analitzava cada situació amb molt de trellat. Buscava sempre la part positiva de cada moment, esforçant-me en descobrir xicotets detalls que li feien somriure o almenys li facilitaven un poquet la vida al iaio Sento.

Vaig fer un llistat de les activitats que més li agradaven. El fet primordial de la llista era, com no podia ser d'altra manera, assaborir els plats més tradicionals. D'una manera estranya, quasi màgica al tastar els plats més típics de la terra li tornaven a brillar els ulls com abans. Era el moment en què el iaio es trobava completament feliç. Eixa observació i eixos raonaments em dugueren a un parell de conclusions, la primera és que en el fons del cervell del meu iaio encara hi havia un llum que podia il·luminar la resta de la seua vida i que la meua obligació com a nét era donar-li al meu iaio els dies més feliços que poguera tindre.

Per això mateixa vaig prendre la decisió d'acompanyar al meu iaio Sento, almenys una vegada a la setmana als restaurants més bons de tota la Comunitat Valenciana. No anava a deixar penjat al iaio en el moment en què més falta li feia tindre companyia. Pensat i fet, vaig fer un primer intent parlant en ell directament, a veure si encara se'n recordava d'algun lloc on li fera il·lusió anar. De tal manera que vaig buscar-lo per casa i el trobí mirant la televisió en el menjador.

-Iaio, com vas? Què estàs veient? - li preguntí per a trencar un poc el gel

-Bé Pep, ací estic passant les hores a la caixa *panoli*.

-Si no hagueres treballat al restaurant *Balandret*, on t'haguera agradat treballar? - em paregué la millor manera de traure-li informació perquè quan anàrem al restaurant el diumenge fos una bona sorpresa. Estigué un bon temps pensant i rumiant quina era la resposta que podia donar-me. S'ho pensà tant de temps que comencí a patir per si de cas

li havia ficat en un compromís i el seu cervell no era capaç de trobar eixa informació que a mi em paregué tan senzilla. I quant jo ja estava a punt de canviar de tema i evitar així el possible disgust de no ser capaç de donar-me una resposta vàlida, el meu iaio alçà la vista i mirant-me en il·lusió a la cara em digué.

-Sens dubte m'haguera agradat moltíssim treballar a la zona del Palmar. Allí hi ha prou restaurants coneguts. A mi en particular m'haguera agradat molt haver cuinat, encara que fora només de convidat en *l'Establiment*, ja que és un lloc en què l'all i pebre es fa meravellós i les vistes a l'Albufera són tan bones com el restaurant.

-Iaio, m'has deixat impressionat! No sabia que t'agradara tant eixe restaurant - li feu dos besos i em vaig prometre a mi mateixa que portaria al iaio Sento a eixe gran restaurant.

L'endemà, després de treballar ja s'havia fet de nit així que vaig agafar el meu cotxe, vaig encendre els llums i amb paciència torní a casa. El viatge em va fer pensar vàries coses sobre l'amor que li tenia el iaio a aquell restaurant: Seria per les vistes? O pel grandíós all i pebre que servien? No sabia ben bé perquè li tenia tanta d'estima a *L'Establiment*, però sabia que eixe restaurant era especial.

Al primer cap de setmana següent, vaig anar a casa del iaio el més prompte que vaig poder. Quan arribí el iaio estava esperant-me en la porta amb la seua jaqueta d'*Emidio Tucci* la qual patrocinava l'antic jugador del *Madrid*, Xavi Alonso.

- Bon dia, iaio! M'encanta la jaqueta- vaig exclamar amb un somriure d'orella a orella
- Bon dia, nét! Què fas tu per ací hui? No hem quedat per a fer ninguna paella no?
- Em vaig riure i neguí amb el cap- Hui anem a dinar tu i jo sols, però el lloc es sorpresa- li vaig dir per a deixar-lo amb la intriga.
- Perfecte!- va exclamar el iaio amb molta gana de festa.

El meu iaio vivia en Alboraià així que vaig arrancar i vaig anar directe a l'autovia per poder estar en el restaurant en menys de quaranta minuts. El viatge va ser curt, ja que el iaio mai para de xarrar. Siga el que siga el iaio sempre sap, encara que siga un poc, però sap de què està parlant i damunt mai et quedes sense conversa en ell. En un tres i no res ja estava buscant lloc per aparcar. A la fi ho vaig aconseguir en el carrer de *Jesuset de l'Hort*, eixirem els dos i el meu iaio amb una mà en el gaiato i una altra en el meu braç arribàrem a *l'Establiment*. La cara de felicitat que va posar i amb els ulls que em va mirar varen ser un verdader acte d'amor. Vam entrar i seguèrem en la taula que havia reservat, de seguida vingué el cambrer a la nostra taula.

- Què voleu senyors?-va preguntar molt amablement.
- Jo vull un all i pebre i de postres llàgrimes de xocolate- va dir el meu iaio sense cap dubte i sense necessitat de veure la carta.
- Doncs el mateix per a mi, per favor- vaig afegir amb un gran somriure.
- I per a beure?- ens va preguntar el cambrer.
- Jo beuré aigua i el meu nét també, que condueix ell – va dir el meu iaio.
- De seguida ho tindreu tot- va dir el cambrer amb una veu bonica, sua i amb un to alegre.

El iaio estava més content que mai i jo també per poder estar amb ell. Vam estar una estona parlant sobre el treball, la universitat i eixes coses. El moment de l'espera es feia curt, ja veia amb el refilo de l'ull el cambrer amb el nostre dinar.

- Ja ho teniu tot- va dir el cambrer deixant reposar el dinar en la taula.
- Moltes gràcies- vam dir el iaio i jo a la volta.

En quant el cambrer va marxar, el iaio i jo començarem molt a poquet a poquet, quasi com si fos un ritual sagrat a preparar-nos per al banquet. Desplegarem els torcaboques, agafarem els coberts i deixarem que l'aroma del plat ens omplira el nas. El somriure i l'alegria que portava el iaio va quedar gravat en tan sols uns segons, jo no podia creure el que estava veient, el iaio era més feliç que mai. Eixa felicitat que pareixia insuperable va ser major en el moment en què el iaio va donar la primera cullerà al plat.

Des d'eixe precís moment tinguí clar que una part de la meua pròxima vida anava a estar dedicada a cuidar a eixe home que, davant de mi, somreia com feia molt de temps no ho feia, pràcticament des que li diagnosticaren eixa maleïda malaltia, que estava destruint a un bon home. A cada mos que pegava li augmentava el somriure un poquet, pareixia mentida, però mon iaio que havia treballat tota la seua vida fent menjars, encara era capaç d'emocionar-se i al seu cervell les connexions que pareixia que no volien funcionar correctament tornaven a trobar la manera d'unir-se i aconseguir el miracle. Pot ser que algú que no coneguera a Sento abans de la malaltia pensara que jo sóc un poc exagerat, però el ben cert és que la gran il·lusió del meu iaio aconseguia arribar i dur-lo a llocs a on jo pensava que no tornaria mai més.

I d'aquesta manera, com si fos un joc, això que començà sent una gràcia per al iaio Sento, a partir d'aquest dia i en eixe mateix moment, em vaig prometre a mi mateixa que seria la meua devoció de tots els caps de setmana.

Pensat i fet, a partir del dilluns passava temps en el iaio, preguntant-li per menjars que li agradaren o que ell pensara que eren tradicionals i importants en la nostra història culinària. I com no pot ser d'altra manera, acabaven moltes vegades anant-se a berenar a *Panach* o a *Toni* o al *Nou Bonaire*, on demanàvem una orxata en fartons o una llet merengada. I a la fi sempre trobàvem la manera de gaudir l'un de l'altre i de compartir no només les alegries i les penes, sinó també els dubtes més profunds de les nostres ànimes. Eren moments tan màgics com els diumenges al dinar.

Així que fent costum el que només havien fet una vegada. El diumenge tornaren a anar-se'n de dinar, però aquesta vegada a Alcoi, on mon iaio deia que feien les millors bajoques farcides de tota la Comunitat Valenciana, encara que al viatge em va explicar que no estava molt clar l'origen d'aquest plat antiquíssim, que els d'Alcoi diuen que era d'ells i que els de Cocentaina també, coses dels veïns. Però que ell sabia que el millor lloc per a menjar-les era al restaurant *Savoy*. Està ubicat al centre de la ciutat, és un restaurant molt gran amb diversos salons, i la veritat és que la sensació que donava era com si estigueres a ta casa, en el teu menjador, però clar amb les vistes espectaculars i la fantàstica llum del seu saló. La veritat és que aquesta vegada la sorpresa me la donà el iaio a mi perquè quan ja estàvem asseguts, el cambrer, que es deia Víctor, va reconèixer al meu iaio i de seguida se n'anà a la cuina, eixint poc després en Ramón i Cintia que eren la tercera generació de propietaris del local. És a dir, un restaurant amb molta història. I d'aquesta manera, a més de gaudir d'escalivada damunt d'un tros de pa casolà com a primer i de les bajoques farcides, pogueren també conversar tranquil·lament i animadament amb els dos simpàtics amics del meu iaio. Va ser una velada molt especial per a tots, d'aquestes que encara que ho intentares mil vegades no tornarien a eixir tan bé. El iaio, a causa de les emocions, estigué dormint tot el viatge de tornada però puc afirmar sense por a dir mentida que va tindre bons somnis i millors records d'aquell dia.

Durant la següent setmana tornarem a quedar el iaio i jo a berenar i a preparar el següent viatge. Aquesta vegada ho tenia molt clar i va ser molt fàcil preparar-ho tot, ja que quan un té clar on vol anar i on es troba només li falta buscar el camí.

I el dissabte quedarem més prompte que els altres dies, ja que teníem més de dues hores de camí fins a Morella, que és a on, segons el meu benvolgut iaio, feien les millors *Migas* del Pastor. La veritat és que el viatge, encara que varen ser més de dues hores, passaren en un vol. Però altra història és quan arribarem a Morella pel fet de manejar-se en cotxe. El poble és preciós, però jo no volia que el meu iaio es fatigara i vaig intentar acostar-lo amb el cotxe fins a la porta del restaurant. Evidentment va ser impossible i acabaven pegant més voltes que una baldufa, i a la fi, acabarem en un garatge municipal i caminant un bon tros. I per si no tenia prou en el temps perdut, damunt havia de suportar al meu iaio i les seues bromes. Aprofità també per a contar-me que el restaurant abans estava en altre lloc, però que ja feia uns anys que estava en un encreuament de carrers que en Morella coneixen com els cinc cantons. El plat estava espectacular, és d'eixos menjars que només per olorar-lo ja hi ha ganes de sucar pa. No sé si és per la cansalada, el xoriço o la barreja d'aquests i de la resta d'ingredients, però el resultat està per a sucar fins que et xuples els dits. Em digué el iaio que era un plat molt calòric perquè a Morella fa molta gelor i el cos demana calories per a combatre-la. Després del menjar decidirem pegar una volta pel poble, però aquesta vegada caminant i gaudint de la preciositat dels antics carrers. Quant vaig veure que el meu iaio començava a donar símptomes de cansament li diguí si volia que tornarem al cotxe i anàrem a casa, i ell molt agraït em digué que sí, que ja estava un poquet cansat.

Quan arribarem a casa vaig despertar-lo. Ma mare l'acompanyà a la seua habitació i mentre mon pare em demanà si tenia un minut per a parlar amb ell. Jo li diguí que sí, no sabia per què, però tenia clar que si mon pare volia parlar en mi, seria pel que fóra que jo havia fet malament. Però, mira tu per on, quina va ser la meua sorpresa quan vaig veure que mon pare estava en els ulls rojos per l'emoció i em digué:

- Pep estic molt orgullós de tu i del teu comportament amb el iaio – va agafar aire i continuà – no tens ni idea del bé que li fas cada vesprada que feu la planificació i, per suport, del dinar del cap de setmana. Jo no sé si ho veus però ton iaio ha tornat a trobar un motiu per a ser feliç. I has de tenir clar que no és gens fàcil trobar un motiu per xicotet que parega per a ser feliç quan estàs sentenciat a la mort en vida. A oblidar tota la teua existència i saber que ara eres conscient, però que arribarà un moment en què ja no seràs molt més que un vegetal. I sabent tot això és molt difícil que trobes un motiu per a somriure i ja no et dic res de ser feliç. Doncs bé, tu ho has aconseguit amb el teu iaio. Eres l'orgull de ton pare, de ta mare i, per descomptat, del teu iaio. - i dit això s'acostà i em donà una abraçada d'eixos que no et deixen ni respirar, i molt fluix em digué – Gràcies fill meu. - i em soltà, es pegà la volta i se n'anà, imagine que a plorar a gust.

Les setmanes continuaven sent una benedicció amb el meu iaio. Era impressionant la quantitat de lloc i de menjars que coneixia. No parava de sorprendre'm setmana a setmana. Coneixia els nostres menjars més bé que sa casa. El mateix te parlava un dia d'un lloc d'Alacant quasi fent frontera amb Múrcia que al minut següent parlava d'un poblet que estava al costat de Terol on feien un embotit de xuplar-se els dits. Era com un *Google* humà.

Una de les setmanes volgué anar-hi a què tastarem l'olleta alacantina, encara que el meu iaio em contà que era un recepta que podia variar molt d'un lloc a un altre perquè

la recepta original era la que es feia en les cases i per això hi ha moltes versions. Però mon iaio tenia clar on volia anar. Per això férem marxa cap a Alacant a un restaurant que es deia *Racó del Pla*. Tenia una espècie de finestres plenes de botelles de begudes alcohòliques i il·luminades des de dins, fent un efecte molt bonic i a la mateixa vegada acollidor. I, la veritat és que l'olleta alacantina estava bona no, boníssima, però nosaltres anàrem un dia que feia ponent i no abellia gens ni mica. Encara això he de reconèixer que estava molt bona.

Una altra de les eixides va ser a Villafamés un poblet xicotet de la província de Castelló on tastarem un plat també un poquet pesat que es deia *Carne de Novia*, que és una olla plena de corder amb una salsa feta d'ametles per a menjar-se una barra de pa sencera. La unió dels sabors fa un conjunt espectacular. I això que el mesó on ens ho feren no era ni molt gran ni molt conegut. Però mon iaio m'assegurà que no tastaria una *Carne de Novia* més bona que la que fan en el *Mesó Sant Miquel*, ubicat al centre del poble. En eixa ocasió el iaio em deixà beure un poc de vi al menjar perquè em digué que si no ho feia, no tindria tot el sabor. I ja que el iaio em deixava beure un poc, vaig pensar que el millor era fer-ho bé i demanar un bon vi de la comunitat. El cambrer em recomanà tres varietats i jo a la fi vaig decidir-me pel que jo pensava que millor aniria a aquest plat: un *Murviedro* de la denominació d'origen Utiel-Requena. L'única condició que em ficà el iaio va ser que després de dinar estiguérem una bona estona pegant una volta pel poble, per aconseguir que baixara d'intensitat l'alcohol al meu cos.

Ja que teníem un bon passeig aprofití per a preguntar-li:

- Iaio ja fa temps que no parlem de la teua malaltia. Tu com et trobes? - i li mirí als ulls perquè entenguera que el que realment volia era saber de la seua salut, no xafardejar ni res per l'estil.

- La veritat és que llevat d'aquests moments que tenim junts i poca cosa més, no tinc motius per a l'alegria. Cada vegada perd més coses i m'oblido més ràpidament dels actes que faig sovint. Però pense que encara tinc sort perquè em done compte d'aquests detalls i sé que arribarà un dia en què ja no recorde res però a més a més no sabré el que abans si sabia.

- Iaio, jo – no sabia que dir-li perquè en el fons jo també tenia clar que eixe final gris i fosc estava molt prop i ni jo ni ningú podia evitar-ho. A la fi li diguí – iaio, jo sé que tens raó i que tens molta lucidesa a pesar de la teua malaltia. Però si una cosa puc prometre't és que jo estaré ací sigues capaç de reconèixer-me o no. - els meus ulls ja havien pres la decisió de parlar per ells mateixa de la única manera que sabien i comencí a plorar, però encara això continuí parlant amb ell – Has de tenir clar que encara que tu no pugues recordar res del present o de les coses que han passat fa poc, nosaltres sí, i estarem en tu per a dir-te-les totes les vegades que faça falta.

- Dóna'm una abraçada bonic. Eres un sol i un orgull per a tota la teua família. - i ací ens quedarem iaio i nét abraçats durant una bona estona. Després caminarem un poquet i tornarem al cotxe.

La setmana següent tornarem a quedar a la vesprada i a raonar del lloc i del plat que volíem tastar. Jo pensava que el iaio no tindria més idees, però m'enganyava. Encara no havíem demanat el que volíem per a berenar quan el iaio digué:

- El diumenge tastaràs un dels plats més típics d'Elx: l'Arròs en Costra, estic segur que t'encantarà.

- Molt bé iaio, I a on vols que anem? Saps d'algun restaurant on ho facen ben fet?

- Ho tinc claríssim, hem d'anar a *La Casa Vella* en el mateix Elx, molt proper d'El

Palmeral, que és un dels llocs més bonics i coneguts de la ciutat.

- D'acord iaio, això farem.

Continuarem el berenar i al cap de poc ens tornarem a casa els dos junts, pegant un passeig. Quant arribarem el iaio se n'anà a parlar en mon pare i jo m'aní corrent a l'ordinador de casa a buscar en *Google* tota la informació del restaurant, perquè volia donar-li una sorpresa al iaio. Després d'investigar en diverses pàgines web i arribar a camins sense eixida, a la fi trobí el que buscava. Unes de les postres del restaurant era el famós *Arnadí*, segur que el meu iaio no s'imaginava que podria demanar-ho, perquè es sol fer només en temps de Quaresma i Setmana Santa, però imagine que si ho demane en temps i li explique els meus motius al cuiner o al propietari m'ho farien.

L'endemà cridí al restaurant, i tal com m'imaginava, no ficaren cap pega a fer les famoses postres. Mon iaio anava a rebre una bona sorpresa i una gran alegria, de pas.

Com que Elx està prou lluny, decidirem eixir un poquet abans de l'habitual i així poder anar sense presses i gaudir del viatge. Arribarem prou abans de l'hora i aprofitarem per a visitar les famoses palmeres d'Elx. És espectacular la quantitat que hi ha i la grandària d'algunes. Quan es va fer bona hora per a dinar ens anàrem al restaurant.

El primer detall curiós del lloc, era la porta d'entrada hi havia una vidriera que representava la basílica de Santa Maria i El Palmeral en primer pla. Només entraves, la segona cosa curiosa era una rèplica del cap de la dama d'Elx de mida original. Ens posaren a una taula just baix d'altra vidriera de molts colors que donava alegria només de veure-la. En quant asseguérem el cambrer ens prengué nota del que volíem i jo en l'excusa d'anar-hi al bany li comentí el tema de les postres per al meu iaio. El cambrer em confirmà que ja estava tot preparat i que ens encantaria.

Dinarem tranquil·lament, i parlarem de tot un poc, des de mons pares fins al meu treball i els meus estudis d'enginyeria. Ens dugueren dos plats d'arrós en costra i he de reconèixer que en un primer moment no pensava que m'agradaria, però eixa primera impressió desaparegué en quant vaig tastar la primera cullerada. Tenia molt bon sabor i es podia apreciar que de veres sabien cuinar-ho com calia. Gaudirem de cada mos a la boca i quasi sense adonar-se havíem acabat en els nostres plats. En eixe moment vaig fer un gest al cambrer que em confirmà que m'havia entés i es ficà dins de la cuina. Al cap de poc isqué amb una cassola de fang amb carabassa cuita al forn i amb ametles per damunt.

Com el iaio no sabia res de res estava tranquil·lament parlant de l'últim partit de petanca que havia jugat amb el seu amic i que havien guanyat als seus competidors més forts que tenien. En eixes estava el iaio quant veu que el cambrer se li acostava amb les cassoles i abans que poguera dir que no havíem demanat res el cambrer li ho ficà a la taula i a mon iaio li canvià la cara. Se li ficà un somriure d'orella a orella il·luminant tota la sala. Agafà la cullera i amb tant de respecte que quasi pareixia por, es ficà a la boca un mos enorme i començà a pegar-li voltes dins fins que tota la boca gaudira del magnífic sabor. Al mateix temps que paladejava l'Arnadí li canvià la cara, ja no era només el somriure d'orella a orella, hi havia alguna cosa més i és que era tant l'emoció i l'agraïment que mon iaio Sento tenia dins que va ser incapaç de reprimir una llàgrima de satisfacció que se li escapà dels ulls.

Eixa llàgrima és capaç d'expressar més i millor els sentiments de mon iaio que totes les paraules del món i me confirmaria, encara que ja ho tenia més que clar, que anàvem a continuar dinant i berenant cada setmana fins que Déu volguera.